

*Załącznik do Uchwały nr 1/2024
Zarządu SEO COPTIOSH w Białymstoku
z dnia 15 lutego 2024 r.*

Standardy ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

Obowiązują od 15 lutego 2024 r.

Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy ochrony małoletnich:

- 1) *Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- 2) *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606 ze zm.);
- 3) *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.);
- 4) *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny* (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- 5) *Konwencja o Prawach Dziecka* przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- 6) *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

ROZDZIAŁ 1**PODSTAWOWE TERMINY****§ 1.**

Ilekróć w niniejszych *Standardach* jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Prezecie** – należy przez to rozumieć Prezesa Stowarzyszenia Edukacyjno – Oświatowego COPTIOSH w Białymstoku;
- 2) **Zarządzie** – należy przez to rozumieć Zarząd Stowarzyszenia Edukacyjno – Oświatowego COPTIOSH w Białymstoku;
- 3) **SEO** – należy przez to rozumieć Stowarzyszenie Edukacyjno – Oświatowe COPTIOSH w Białymstoku;
- 4) **szkole, placówce** – należy przez to rozumieć szkoły i placówki, w których przebiegają poszczególne etapy organizowanych przez SEO COPTIOSH olimpiad i konkursów;
- 5) **rodzimej szkole** – należy przez to rozumieć szkołę, do której uczęszcza uczestnik olimpiady czy konkursu;
- 6) **organizatorze** – należy przez to rozumieć osobę zaangażowaną w organizacji poszczególnych etapów olimpiad i konkursów organizowanych przez SEO COPTIOSH;
- 7) **partnerze SEO** – należy przez to rozumieć osoby współpracujące z SEO COPTIOSH przy organizacji olimpiad i konkursów;
- 8) **uczestniku** – należy przez to rozumieć każdą osobę uczestniczącą w olimpiadach czy konkursach organizowanych przez SEO COPTIOSH;
- 9) **małoletnim** – należy przez to rozumieć, zgodnie z *Kodeksem cywilnym*, osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 10) **opiekunie uczestnika** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
- 11) **przedstawicielu ustawowym** – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą małoletniego, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- 12) **zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego; jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;

- 13) **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym organizatora lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
- a) **przemoc fizyczna** – rozumiana jako celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in.: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne; przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
  - b) **przemoc emocjonalna** – rozumiana jako powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
  - c) **przemoc seksualna** – rozumiana jako angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą; wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowania z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
  - d) **przemoc ekonomiczna** – rozumiana jako jedna z form zaniedbania, polegająca na niezapewnieniu odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom,
  - e) **zaniedbywanie** – rozumiane jako niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
- 14) **danych osobowych uczestnika** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację uczestnika;
- 15) **osobie odpowiedzialnej za Standardy ochrony małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Zarząd członka SEO sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych *Standardów*.

ROZDZIAŁ 2

ZASADY OBOWIĄZYWANIA STANDARDÓW

§ 2.

1. W trakcie etapów szkolnych olimpiad i konkursów organizowanych przez SEO w rodzimych szkołach uczestników, na terenie tych szkół, obowiązują *Standardy ochrony małoletnich* danej szkoły rodzimej uczestnika.
2. W trakcie etapów okręgowych (wojewódzkich, regionalnych itp.) olimpiad i konkursów organizowanych przez SEO w szkołach i placówkach, w których np. mieszczą się siedziby komitetów okręgowych, obowiązują *Standardy ochrony małoletnich* danej szkoły/placówki, w której odbywa się dany etap olimpiady czy konkursu.
3. W trakcie etapów centralnych (krajowych itp.) olimpiad i konkursów organizowanych przez SEO w szkołach i placówkach, obowiązują *Standardy ochrony małoletnich* danej szkoły/placówki, w której odbywa się ten etap olimpiady czy konkursu.
4. Niniejsze *Standardy ochrony małoletnich* w SEO COPTIOSH są uzupełniające wobec tych funkcjonujących w szkołach i placówkach, w których są organizowane olimpiady i konkursy.

ROZDZIAŁ 3

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZESTNIKAMI
A ORGANIZATORAMI ORAZ MIĘDZY SAMYMI MAŁOLETNIMI

§ 3.

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji organizatorów:

- 1) Zobowiązanymi do uzyskania informacji, czy dane organizatora są zamieszczone w *Rejestrze z dostępem ograniczonym* lub *Rejestrze osób*, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w *Rejestr* spoczywa na dyrektorach szkół i placówek, w których odbywają się poszczególne etapy konkursów i olimpiad;
- 2) Dyrektor szkoły/placówki uzyskuje informacje z *Rejestru* z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez biuro informacji;
- 3) rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w *Rejestr*, jest ogólnodostępny - nie wymaga zakładania konta;
- 4) Dyrektor od danej osoby pobiera informację z *Krajowego Rejestru Karnego* o niekaralności;
- 5) jeżeli organizator posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;
- 6) Dyrektor pobiera od danej osoby oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczpospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej;
- 7) jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

2. Ponadto dodatkowo Zarząd SEO odbiera od organizatorów zaangażowanych w bezpośredni udział w etapach centralnych i krajowych organizowanych bezpośrednio przez SEO olimpiad i konkursów oświadczenia o niekaralności i znajomości niniejszych *Standardów*.

3. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

4. Wzór oświadczenia o niekaralności, toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych oraz zapoznaniem się ze *Standardami*, stanowi **załącznik 1** do niniejszych *Standardów*.

§ 4.

1. Zasady bezpiecznych relacji organizatorów z uczestnikami:

- 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez organizatorów jest działanie dla dobra uczestnika i w jego interesie. Organizator traktuje uczestnika z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec uczestnika w jakiegokolwiek formie;
- 2) zasady bezpiecznych relacji organizatora z uczestnikami obowiązują wszystkich organizatorów, w tym wolontariuszy.

2. Organizator zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczestnikami oraz każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec uczestnika są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczestników.
3. Organizator w kontakcie z uczestnikami:
  - 1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do nich z szacunkiem;
  - 2) uważnie wysłuchuje ich i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
  - 3) nie zawstydzają ich, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
  - 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego szczególna sytuacja;
  - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o uczestniku osobom do tego nieuprawnionym.
4. Udział w olimpiadach i konkursach jest dobrowolny i tym samym podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale i obowiązkowe dla uczestników wytypowanych do awansu z I etapu do II etapu każdej olimpiady czy konkursu – na podstawie wypełnionego oświadczenia, stanowiącego załącznik do regulaminu każdej olimpiady i konkursu. Oświadczenie to wypełnia w przypadku małoletniego uczestnika jego opiekun (przedstawiciel ustawowy). Odmowa udzielenia zgody lub cofnięcie zgody na przetwarzanie danych osobowych (imię i nazwisko uczestnika, klasa i szkoła, do której uczęszcza, wyniki punktowe uzyskiwane w olimpiadzie czy konkursie, utrwalenie wizerunku dla celów dokumentowania i archiwizowania olimpiady czy konkursu), będzie skutkowało skreśleniem z listy uczestników olimpiady czy konkursu i niedopuszczeniem uczestnika do etapu pozaszkolnego olimpiady czy konkursu. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 2** do niniejszych *Standardów* i obowiązuje on od roku szkolnego 2024/25 (w roku szkolnym 2023/24, w trakcie trwania którego niniejsze *Standardy* zostały ustalone, obowiązuje dotychczasowe oświadczenie uczestnika olimpiady).
5. Decyzje dotyczące uczestnika powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczestników.
6. W przypadku konieczności rozmowy z uczestnikiem na osobności, organizator powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego organizatora o uczestniczenie w rozmowie.
7. Organizatorowi nie wolno w obecności uczestników używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
8. Organizatorowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować groźb.
9. Organizator zobowiązany jest do równego traktowania uczestników, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
10. Organizator zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczestników.
11. Organizator nie może utrzymywać wizerunków uczestników w celach prywatnych, jeżeli opiekun uczestnika nie wyraził na to zgody. Utrwalanie wizerunków uczestników dopuszczalne jest jedynie w sytuacji określonej w ust. 4.

§ 5.

W ramach bezpiecznych relacji między małoletnimi:

- 1) małoletni nie mogą wobec innych małoletnich: obrażać ich, być wulgarnym; bić, szturchać, popychać i w inny sposób naruszać nietykalność cielesną; upokarzać i nie szanować innych;
- 2) małoletni mają prawo: nie brać udziału w zabawie lub innej aktywności, w której źle się czują; mówić głośno i wyraźnie, gdy ktoś robi coś nieprzyjemnego w odczuciu małoletniego; stawać w obronie innych, którym dzieje się krzywda; komunikować, kiedy nie chcą być przytulani czy dotykani.

§ 6.

Organizatorowi bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z uczestnikiem;
- 2) składać uczestnikowi propozycje o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniać takich treści;
- 3) proponować uczestnikom alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz innych używek (narkotyków czy dopalaczy), czy udziału w grach hazardowych.

§ 7.

1. Organizator zobowiązany jest do zapewnienia uczestnikom, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo, otrzymają stosowną pomoc.
2. Uczestnicy zapoznają się ze *Standardami* udostępnionymi na stronie www.coptiosh.eu.
3. W przypadku, kiedy organizator zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie ze *Standardami*, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu *Standardów*.

§ 8.

1. Każde przemocowe zachowanie wobec uczestnika jest niedozwolone.
2. Nie można uczestnika popychać, bić, czy szturchać.
3. Organizatorowi nie wolno dotykać uczestnika w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu organizatora, uczestnik potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem uczestnika.
4. Kontakt fizyczny z uczestnikiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Organizator nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne.
6. Organizator, który ma świadomość, iż uczestnik doznał jakiejś krzywdy, np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczestnikiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.
7. Niedopuszczalne jest również spanie organizatora w jednym łóżku lub pokoju w odosobnieniu z uczestnikiem podczas wycieczek (np. do Brukseli).
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny organizatora z uczestnikiem w takich sytuacjach jak:
  - 1) pomoc uczestnikowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczestnik, czy jego opiekun wyrazi zgodę;
  - 2) pomoc uczestnikowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
  - 3) pomoc uczestnikowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się.

§ 9.

1. Nie powinno się zapraszać uczestników do swojego miejsca zamieszkania, a spotkania z uczestnikiem lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie organizacji olimpiad i konkursów czy siedzibach komitetów lub SEO.
2. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z uczestnikiem lub jego opiekunem, dozwolone są środki:
  - 1) e-mail służbowy;
  - 2) telefon służbowy (podany w kontakcie na stronie www.coptiosh.eu).
3. W przypadku, gdy organizatora łączą z uczestnikiem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych uczestników, opiekunów i organizatorów.

ROZDZIAŁ 4

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA UCZESTNIKÓW

§ 10.

1. Organizatorzy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich takie jak te, iż uczestnik:
  - 1) jest brudny, nieprzyjemnie pachnie;
  - 2) kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
  - 3) żebrze, czy jest głodny;

- 4) nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- 5) nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 6) ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić, obrażenia są w różnej fazie gojenia;
- 7) podaje wyjaśnienia dotyczące obrażeń niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., często je zmienia;
- 8) nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 9) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
- 10) wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 11) cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.
- 12) jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;
- 13) ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- 14) używa środków psychoaktywnych;
- 15) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małego);
- 16) w rozmowach czy zachowaniu zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
- 17) jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- 18) ucieka z domu;
- 19) nagle i wyraźnie zmienia swoje zachowanie;
- 20) mówi o przemocy.

2. Jeżeli z objawami u uczestnika współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczestnik jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione, a do niepokojących zachowań rodziców zaliczyć można sytuacje, kiedy rodzic (opiekun):

- 1) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń uczestnika;
- 2) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem uczestnika;
- 3) mówi o małym w negatywny sposób, obwinia, poniża, strofuje uczestnika (np.: używając wulgarnych czy obraźliwych określeń);
- 4) poddaje małego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małego;
- 5) nie interesuje się losem i problemami małego;
- 6) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa mały;
- 7) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
- 8) zachowuje się agresywnie;
- 9) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
- 10) wypowiada się niespójnie;
- 11) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małego;
- 12) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- 13) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- 14) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, organizatorzy:

- 1) podejmują sami rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy oraz monitorują sytuację i dobrostan uczestnika
- 2) lub kontaktują się z rodzimą szkołą w celu podjęcia przez nią odpowiednich kroków, w ramach *Standardów* szkolnych.

ROZDZIAŁ 5

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA UCZESTNIKA PRZEZ ORGANIZATORA, OSOBĘ TRZECIĄ, INNEGO UCZESTNIKA LUB OPIEKUNA**§ 11.**

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia uczestnika organizator:
  - 1) podejmuje sam interwencję na podstawie niniejszych *Standardów*
  - 2) lub kontaktuje się z rodzimą szkołą uczestnika w celu ustalenia kto (rodzima szkoła czy SEO) i na podstawie których *Standardów* (rodzimej szkoły czy SEO) podejmuje interwencję.
2. Schemat podejmowania interwencji przez SEO w przypadku podejrzenia krzywdzenia uczestnika przez osoby trzecie lub związane z SEO, tj. organizatorzy, wolontariusze, partnerzy SEO:
  - 1) jeśli organizator podejrzewa, że uczestnik doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczestnikowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Pracownik zobowiązany jest do zawiadomienia **policii pod nr 112 lub 997**, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego organizator zobowiązany jest podać swoje dane, dane uczestnika oraz dane osoby podejrzanego o krzywdzenie uczestnika oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego;
  - 2) jeśli organizator podejrzewa, że uczestnik doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo uczestnika i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Zarząd lub Prezesa, aby ten mógł zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą;
  - 3) jeśli organizator zauważy inne niepokojące zachowania wobec uczestników, np. niestosowne komentarze, zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo uczestnika i odseparować go od osoby podejrzanego o krzywdzenie oraz poinformować Zarząd i/lub Prezesa, aby mógł przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie konieczności zakończyć współpracę.
3. Schemat podejmowania interwencji przez SEO w przypadku podejrzenia krzywdzenia uczestnika przez osobę nieletnią:
  - 1) jeśli organizator podejrzewa, że uczestnik doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczestnikowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto, zawiadamia Zarząd (Prezesa), aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe, sam przeprowadza rozmowę z opiekunami uczestnika i osoby nieletniej podejrzanego o czyn zabroniony. Jednocześnie powiadamia najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane jak w przypadku opisanym w ust.2;
  - 2) jeśli organizator podejrzewa, że uczestnik doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo uczestnika i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia Zarząd (Prezesa), aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe, sam przeprowadza rozmowę z opiekunami uczestnika i osoby nieletniej podejrzanego i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.
4. Schemat podejmowania interwencji przez SEO w przypadku podejrzenia krzywdzenia uczestnika przez jego opiekuna:
  - 1) jeśli organizator podejrzewa, że uczestnik doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo uczestnika. Ponadto zawiadamia Zarząd (Prezesa), aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami uczestnika. Informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, zobowiązany jest do powiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej (na piśmie lub mailowo), jednocześnie składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny;

- 2) jeśli organizator podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo uczestnika. Powinien powiadomić Zarząd (Prezesa) oraz porozmawiać z opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego. Jeśli sytuacja uczestnika się nie poprawi, zobowiązany jest zawiadomić ośrodek pomocy społecznej.

§ 12.

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia uczestnika i podjęcia interwencji przez SEO na podstawie niniejszych *Standardów*, należy uzupełnić *Kartę Interwencji*, której wzór stanowi załącznik nr 3.
2. *Kartę* załącza się do prowadzonego przez SEO *Rejestru Kart Interwencji*.

ROZDZIAŁ 6

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIEGO

§ 13.

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w *Ustawie z dn. 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych* oraz *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)*:

- 1) organizator ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) dane osobowe uczestnika są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) organizator jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych uczestnika i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

§ 14.

Organizator może wykorzystać informacje o uczestniku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości uczestnika oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację uczestnika.

§ 15.

1. Organizator nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece.
2. Organizator nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy organizator jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

§ 16.

1. W celu realizacji materiału medialnego można udostępniać mediom pomieszczenia, w których organizowana jest olimpiada czy konkurs.
2. Zapisy § 13-15 nie dotyczą sytuacji, o których mowa w § 4 ust. 4.

ROZDZIAŁ 7

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU UCZESTNIKA

§ 17.

Organizatorzy uznając prawo uczestnika do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku uczestnika.

§ 18.

1. Organizatorowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku uczestnika (tj. filmowanie, fotografowanie) w celach innych niż relacji z przebiegu olimpiady czy konkursu, bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.

2. W celu uzyskania zgody opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku uczestnika dla celów innych niż relacji z przebiegu olimpiady czy konkursu, organizator może skontaktować się z opiekunem małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, przebieg olimpiady i konkursu, wówczas zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 19.

1. Upublicznienie przez organizatora wizerunku uczestnika utrwalonego w jakiejkolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo), w celach innych niż relacji z przebiegu olimpiady czy konkursu, wymaga pisemnej zgody opiekuna uczestnika.
2. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego w celach innych niż relacji z przebiegu olimpiady czy konkursu, należy uczestnika oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

§ 20.

Zapisy § 17-19 nie dotyczą sytuacji, o których mowa w § 4 ust. 4.

ROZDZIAŁ 8

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY UCZESTNIKÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

§ 21.

1. SEO nie zapewnia uczestnikom swojego własnego dostępu do Internetu.
2. Szkoły i placówki, na terenie których organizowane są poszczególne etapy olimpiad i konkursów, mogą udostępniać uczestnikom dostęp do Internetu, ale w takiej sytuacji muszą podejmować działania zabezpieczające uczestników przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
3. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych:
  - 1) Szkoły i placówki mogą (ale nie muszą) zapewnić organizatorom i uczestnikom możliwość korzystania z Internetu;
  - 2) sieć używana powinna być monitorowana;
  - 3) sieć powinna być zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi w szkole/placówce *Standardami*, uwzględniając m.in.:
    - a) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami,
    - b) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
    - c) okresowe sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.

ROZDZIAŁ 9

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA UCZESTNIKA PO UJAWNIENIU KRZYWDY

§ 22.

1. W przypadku zastosowania procedury interwencji przez SEO (a nie przez rodzimą szkołę), Zarząd tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego uczestnika.
2. W skład grupy wchodzi wyznaczone osoby przez Zarząd.
3. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc uczestnikowi będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
4. Grupa wsparcia tworzy *IPD (Indywidualny Plan Działania)*, który stanowi dokument zapisany i przechowywany w *Rejestrze Kart Interwencji*.

5. *IPD* zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami, opiekunami, nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
6. Wnioski ze spotkań z psychologiem stanowią dane wrażliwe uczestników i nie są dołączane do *IPD*, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia uczestnika (np. o planowanym samobójstwie).

ROZDZIAŁ 10

PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

§ 23.

1. W przypadku zastosowania procedury interwencji przez SEO (a nie przez rodzimą szkołę), uruchamia się procedury „*Niebieskie Karty*”, których głównym celem jest usprawnienie pomocy oferowanej przez SEO, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
2. Jeśli do organizatora uczestnik zgłosi, iż wobec niego stosowana jest przemoc, organizator ten, jeśli wszczęta została procedura interwencji przez SEO (a nie przez rodzimą szkołę), za wiedzą Prezesa (Zarządu), powinien wszcząć procedurę „*Niebieskie Karty*”.
3. Procedura „*Niebieskie Karty*” prowadzona przez SEO (a nie przez rodzimą szkołę) stosowana jest każdorazowo w sytuacjach podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia uczestnika opisanych w rozdziale 4.
4. Procedura „*Niebieskie Karty*” stanowi oddzielny dokument.
5. Procedurę „*Niebieskie Karty*” stanowi **załącznik nr 4** niniejszych *Standardów*.

ROZDZIAŁ 11

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ PRZYGOTOWANIE ORGANIZATORÓW DO STOSOWANIA STANDARDÓW

§ 24.

1. Procedura aktualizowania *Standardów* odbywa się nie rzadziej niż raz na okres kadencji Zarządu.
2. Zarząd wyznacza osobę odpowiedzialną za *Standardy ochrony małoletnich*.
3. Osoba wyznaczona przez Zarząd monitoruje realizację *Standardów*, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w *Standardach* prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację *Standardów* zobowiązana jest do przeprowadzania wśród organizatorów (przynajmniej raz w ciągu kadencji Zarządu) ankiety, której wzór stanowi **załącznik nr 5** do niniejszych *Standardów*.
5. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia Zarządowi.
6. W ankiecie organizatorzy mogą proponować zmiany *Standardów* oraz wskazywać naruszenia *Standardów*.
7. Dokonując monitoringu *Standardów*, Zarząd może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród uczestników, dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez SEO. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 6** do niniejszych *Standardów*.
8. Osoba odpowiedzialna za realizację *Standardów* może powołać zespół koordynujący, jeśli uzna, że taki zespół przyczyni się do lepszej realizacji *Standardów* bądź pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy *Standardy ochrony małoletnich* będą wymagały aktualizacji.
9. W razie konieczności osoba odpowiedzialna za realizację *Standardów* opracowuje zmiany w obowiązujących *Standardach* i daje je do zatwierdzenia Zarządowi.
10. Zarząd wprowadza do *Standardów* niezbędne zmiany i ogłasza organizatorom i uczestnikom nowe brzmienie *Standardów ochrony małoletnich* przed krzywdzeniem poprzez ich zamieszczenie na stronie www.coptiosh.eu.

ROZDZIAŁ 12

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I UCZESTNIKOM *STANDARDÓW* DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

§ 25.

1. Dokument *Standardy ochrony małoletnich* jest dokumentem SEO ogólnodostępnym dla organizatorów, uczestników oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej SEO (www.coptiosh.eu).
3. Nauczyciel w szkole rodzimej daje ponadto opiekunowi do podpisania oświadczenie, w którym m.in. informuje, iż zapoznał się ze *Standardami*. Oświadczenie stanowi **załącznik nr 2** do niniejszych *Standardów*.

ROZDZIAŁ 13

MONITORING STOSOWANIA *STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH*

§ 26.

1. Osobą odpowiedzialną za realizację i monitorowanie niniejszych *Standardów ochrony małoletnich* przed krzywdzeniem jest osoba wyznaczona przez Zarząd.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji *Standardów* i za reagowanie na sygnały naruszenia *Standardów* oraz za proponowanie w nich zmian.
3. Szczegółowy opis *Standardów ochrony małoletnich* stanowi **załącznik nr 7**.

ROZDZIAŁ 14

ZAPISY KOŃCOWE

§ 27.

1. *Standardy ochrony małoletnich* wchodzi w życie z dniem ich uchwalenia, za wyjątkiem przepisów dotyczących wypełniania załącznika nr 2, który obowiązuje od roku szkolnego 2024/25.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla organizatorów, uczestników i ich opiekunów, w szczególności poprzez przesłanie organizatorom tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej SEO (www.coptiosh.eu).

Załącznik nr 1

do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI
I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA
PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNIICH**

.....
miejsowość, data

Ja, ... nr PESEL.....

oświadczam, że nie byłam/-em skazana/-y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, czy za przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Jestem świadom/-y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Ponadto oświadczam, iż zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich ujętymi w *Standardach ochrony małoletnich*, obowiązujących w SEO COPTIOSH i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(czytelny podpis)

Załącznik nr 2

do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

Wzór oświadczenia uczestnika olimpiady/konkursu (obowiązujący od 1 IX 2024 r.)**OŚWIADCZENIE UCZESTNIKA OLIMPIADY/KONKURSU (pełnoletniego)
lub RODZICA/PRAWNEGO OPIEKUNA (w przypadku uczestnika
niepełnoletniego)****

Oświadczam, że wyrażam zgodę na opublikowanie moich* danych osobowych (mojego/-j syna/ córki)*, tj.: imię i nazwisko uczestnika, klasa i szkoła, do której uczęszcza, wyniki punktowe uzyskiwane w olimpiadzie czy konkursie, utrwalenie wizerunku dla celów dokumentowania i archiwizowania olimpiady czy konkursu:

.....
(imię i nazwisko uczestnika)

ucznia/uczennicy* klasy ..... szkoły.....

..... w .....

na stronie internetowej organizatora, w wykazach uczestników, w tym zakwalifikowanych do II i III stopnia oraz na listach laureatów i finalistów olimpiady (konkursu), organizowanej/-ego w roku szkolnym 20...../..... przez Komitet Organizacyjny olimpiady (konkursu) w Białymstoku. Ponadto oświadczam, iż:

- znam treść, akceptuję i zobowiązuję się do przestrzegania: *Regulaminu Olimpiady (Konkursu), Polityki Prywatności oraz Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH* – zamieszczonych na stronie www.coptiosh.eu;

- wyrażam zgodę na przetwarzanie moich* danych osobowych (mojego/-j syna/córki*), zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwane dalej Rozporządzeniem oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U., poz. 1000), w zakresie i na zasadach określonych w Regulaminie Olimpiady (Konkursu);

- biorę na siebie odpowiedzialność za ewentualne niebezpieczeństwo zarażenia wirusem COVID-19 (czy innego zagrożenia epidemiologicznego) i z tego tytułu nie będą rościć pretensji ani do organizatora Olimpiady (Konkursu) ani Komitetu Głównego, Okręgowego czy Szkolnego, przeprowadzających poszczególne etapy Olimpiady (Konkursu).

.....
(czytelny podpis pełnoletniego uczestnika
lub w przypadku niepełnoletniego – jego rodzica/ prawnego opiekuna)

Miejscowość i data .....

** Powyższe oświadczenie wypełnia się tylko dla uczniów, którzy awansowali do II etapu i przesyła się do Komitetu Okręgowego wraz z testem tego ucznia, jako załączniki do protokołu z etapu szkolnego: oświadczenie wypełnia sam uczestnik, jeśli ma już ukończone 18 lat lub w przypadku niepełnoletniego uczestnika – jego prawny opiekun

* niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 3
do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH
KARTA INTERWENCJI OBOWIĄZUJĄCA
w SEO COPTIOSH

Imię i nazwisko uczestnika:		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję		
Opis działań podjętych przez organizatorów/psychologa	Data	Działanie
Spotkania z opiekunami małoletniego	Data	Działanie

<p>Forma podjętej interwencji</p>	<p>Zawiadomienie policji Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa Wniosek o wgląd w sytuację rodziny Inny rodzaj interwencji. Jaki?</p>	
<p>Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji</p>		
<p>Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, działania szkoły, działania rodziców</p>	<p>Data</p>	<p>Działanie</p>

Załącznik nr 4

do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

**NIEBIESKIE KARTY – PROCEDURA I JEJ REALIZACJA
w SEO COPTIOSH**

Procedura "Niebieskie Karty" - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.
2. Od 28.09.2023 r. obowiązują przepisy *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
3. Typy przemocy w rodzinie:
  - 1) przemoc fizyczna;
  - 2) przemoc emocjonalna;
  - 3) zaniedbywanie;
  - 4) wykorzystanie seksualne;
  - 5) małoletni świadkiem przemocy.
4. Procedura „*Niebieskie Karty*” nakłada na SEO COPTIOSH określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec uczestnika przemocy domowej, jeżeli np. uczestnik ma ślady przemocy fizycznej – ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
5. Przykładowe ślady przemocy psychicznej: moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd., przejawianie trudności w nawiązywaniu kontaktu, niska samoocena, wycofanie, lęki, depresja, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresja, apatia, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.
6. Przykłady zaniedbania uczestnika: ma strój brudny lub nieodpowiedni do pory roku, jego rozwój, wzrost i waga są nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd.
7. *Karta* stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie, ponieważ dokumentuje sytuacje pokrzywdzonego uczestnika i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.
8. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „*Niebieskich Kart*” to początek procesu wspierania ofiary przemocy.
9. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na podstawie procedury „*Niebieskie karty*” nie wymaga zgody uczestnika dotkniętego przemocą.
10. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „*Niebieska karta*” – A w obecności uczestnika, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu uczestnikowi.

REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

1. „*Niebieskie Karty*” zakłada organizator, który stwierdza, że w rodzinie uczestnika dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „*Niebieskich Kart*” warto podjąć po konsultacjach i w porozumieniu z zespołem).
2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „*Niebieska Karta – A*” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniego uczestnika, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem uczestnika przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.
5. Działania z udziałem uczestnika, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa czy innego specjalisty.
6. Po wypełnieniu formularza „*Niebieska Karta – A*” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „*Niebieska Karta – B*”.
7. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego uczestnika, formularz „*Niebieska Karta – B*” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularz „*Niebieska Karta – B*” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).
8. Wypełniony formularz „*Niebieska Karta – A*” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

Załącznik nr 4a

do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

.....
miejsowość, data

„NIEBIESKA KARTA – A”
W ZWIĄZKU Z POWZIĘCIEM UZASADNIIONEGO PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ LUB W WYNIKU ZGŁOSZENIA PRZEZ ŚWIADKA PRZEMOCY DOMOWEJ USTALA SIĘ, CO NASTĘPUJE:
I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
<i>Małoletni (Tak/Nie)</i>			
<i>Imię i nazwisko</i>			
<i>Imiona rodziców</i>			
<i>Wiek</i>			
<i>PESEL²⁾</i>			
<i>Nazwa i adres miejsca pracy/nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni</i>			
<i>Adres miejsca zamieszkania</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/ nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania)</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/ nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową (np. żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNI W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ - .....

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
<i>Imię i nazwisko</i>		
<i>Imiona rodziców</i>		
<i>Wiek</i>		
<i>PESEL²⁾</i>		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
<i>Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy</i>		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc psychiczna³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
Inne³⁾ <i>zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, wieku lub niepełnosprawności nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zazywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków, namawianie do hazardu i inne (wymień jakie)</i>						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak (kiedy? .....gdzie? .....) nie nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak nie nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BRONŃ PALNĄ?

tak nie nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono – wypełnij poniższą tabelę: nie ustalono – przekreśl poniższą tabelę

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
<i>Imię i nazwisko</i>			
<i>Wiek</i>			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie Centrum, szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej			
Inne (wymień jakie?)			

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela/organizatora	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

Załącznik nr 4b

do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

„NIEBIESKA KARTA – B”**INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ****CO TO JEST PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?**

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów *ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej*. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/-y. W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

CO TO JEST PRZEMOC DOMOWA?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

KTO MOŻE BYĆ OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ?

- a) mąż, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia (adopcji) i jej mąż oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

NAJCZĘSTSZE FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozesyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na **numer alarmowy 112**. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniają bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

**WYKAZ PLACÓWEK FUNKCJONUJĄCYCH NA TWOIM TERENIE, UDZIELAJĄCYCH
POMOCY I WSPARCIA OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ**

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

MOŻESZ ZADZWONIĆ DO i poprosić o pomoc od:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim.
- **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰).
- **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjnego telefonu zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

Załącznik nr 5

do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA ORGANIZATORÓW

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w SEO COPTIOSH?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy ochrony małoletnich” w SEO COPTIOSH?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego uczestnika?		
4.	Czy wiesz, w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia uczestnika?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w <i>Standardach</i> oraz w innych regulaminach i procedurach przez innego organizatora SEO COPTIOSH?		
6.	Czy masz uwagi, sugestie, przemyślenia związane z funkcjonującymi w SEO COPTIOSH „Standardami ochrony małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem <i>Standardów</i> jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

 JEŚLI NA W ANKIECIE *MONITORING STANDARDÓW* ODPOWIEDZIAŁEŚ **TAK** NA PYT. 5-7, WÓWCZAS:

 NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?

 NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

 NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

Załącznik nr 7

do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH – są to konkretne spisane reguły, zasady, praktyki, które gwarantują, że małoletni podczas udziału w olimpiadach i konkursach organizowanych przez SEO COPTIOSH są bezpieczni, nie doznają krzywdzenia ze strony organizatorów, wolontariuszy, jak i rówieśników. SEO COPTIOSH ustanowiło i wprowadziło w życie „*Standardy ochrony małoletnich*” przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa.

1. SEO COPTIOSH posiada dokument *Standardy ochrony małoletnich*.
2. W dokumencie *Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* zapisane są:
  - 1) procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny, organizatorów oraz rówieśników;
  - 2) zasady ochrony danych osobowych małoletniego, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o małoletnim oraz zasady ochrony wizerunku małoletniego, które określają sposób jego utrwalania i udostępniania;
  - 3) zasady dostępu małoletniego do Internetu oraz ochrony małoletnich przed szkodliwymi treściami;
  - 4) zasady bezpiecznych relacji organizatorów z małoletnimi, określające jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z małoletnim.
3. Organizatorzy, w tym wolontariusze, znają treść dokumentu *Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem*.
4. Zapisy zawarte w dokumencie *Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem* obowiązują wszystkich organizatorów oraz wolontariuszy.
5. Zarząd SEO COPTIOSH wyznaczył osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji *Standardów ochrony małoletnich* i jej rola oraz zadania są jasno określone.

Załącznik nr 8
do Standardów ochrony małoletnich w SEO COPTIOSH

**IDENTYFIKACJA POTRZEB INFORMACYJNYCH I SZKOLENIOWYCH
w SEO COPTIOSH**

Obszar	Adresat (np. nauczyciele, organizatorzy, rodzice)	Realizacja (np. szkolenie wewnętrzne, e-learning, szkolenie zewnętrzne, pogadanka)	Zasoby
Podstawowa wiedza dotycząca praw małoletnich oraz ochrony małoletnich przed przemocą i wykorzystywaniem			
Identyfikacja ryzyka krzywdzenia; interwencja prawna			
Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia			
Formy pomocy małoletnim krzywdzonym			
Zagrożenia małoletnich w Internecie			
Narzędzia edukacji małoletnich			
Wychowanie bez przemocy			
Przemoc rówieśnicza			